

Datum
2025-09-22

Diariernr
KST 2025/241

Ert datum
2025-05-21

Ert diariernr
A2025/00273

Arbetsmarknadsdepartementet

**Betänkandet Arbetslivskriminalitet – upplägg, verktyg och åtgärder,
fortsatt arbete (SOU 2025:25)**

Kammarrätten lämnar följande synpunkter.

Förslaget om att införa sanktionsavgift för arbetsgivare i vissa fall

Delegationen mot arbetslivskriminalitet konstaterar att det i dag inte finns möjligheter att påföra någon sanktion mot arbetsgivare i fall där en utlänning blir av med sitt arbetstillstånd. Delegationen föreslår därför att om ett uppehållstillstånd för arbete har återkallats eller en ansökan om förlängt arbetstillstånd har avslagits på grund av att utlänningen inte har haft sådana arbets- och anställningsvillkor som har varit en förutsättning för tillståndet, ska den som har tillämpat de sämre villkoren betala en sanktionsavgift.

Den föreslagna bestämmelsen innebär att även arbetsgivare som har lämnat korrekta uppgifter och tillämpat de villkor som följer av anställningsavtalet, men där villkoren i efterhand bedöms inte leva upp till kraven i 6 kap. 2 § utlänningslagen (2005:716) kan påföras en sanktionsavgift. Kammarrätten ställer sig tveksam till en sådan ordning och föreslår att enbart arbetsgivare som felaktigt påstått att de tillämpar sådana villkor som krävs enligt 6 kap. 2 § utlänningslagen ska kunna påföras en sanktionsavgift.

Kammarrätten anser vidare att frågan om den föreslagna sanktionsavgiftens förenlighet med förbudet mot dubbelbestraffning (*ne bis in idem*) bör belysas ytterligare i den fortsatta lagstiftningsprocessen. Med hänsyn till att förslaget innebär att en sanktionsavgift kan påföras även fysiska personer, ser kammarrätten behov av en fördjupad och vidare analys bl.a. i förhållande till

Postadress

Box 2302
103 17 Stockholm

Besöksadress

Birger Jarls Torg 5

Telefon

08-561 690 00

E-post: kammarrattenistockholm@dom.se

Internet: www.kammarrattenistockholm.domstol.se

den straffrättsliga regleringen om utnyttjande av arbetskraft. Även de förslag som finns i betänkandet Ett förbättrat system mot arbetskraftsexploatering m.m. (SOU 2021:88) om att utvidga det straffbara området bör beaktas vid analysen.

Konsekvenser för de allmänna förvaltningsdomstolarna

Av avsnitt 9.7.10 i betänkandet framgår att förslagen om sanktionsavgifter kan leda till ytterligare mål i de allmänna förvaltningsdomstolarna. Kammarrätten noterar att också andra förslag i betänkandet kan leda till fler mål i allmän förvaltningsdomstol.

När det gäller förslaget om att införa en ny grund för tillfälligt uppehållstillstånd för att en utlänning ska kunna hävda sin rätt (avsnitt 6.8.2) saknas i betänkandet överväganden om överklagbarhet. Som förslaget har utformats kan dock besluten överklagas till migrationsdomstol med stöd av bestämmelsen i 14 kap. 3 § utlänningslagen. Även förslaget till förordning om statsbidrag till arbetstagarorganisationer för kostnader för att bistå utlänningar som inte har rätt att vistas i Sverige och förslaget om att utvidga den krets som kan ansöka om statsbidrag med stöd av förordningen (2022:722) om statsbidrag för visst våldsförebyggande arbete kan medföra en ökning av mål om bl.a. återkrav.

Delegationen föreslår vidare att utredningar ska genomföras på områden där förslagen kan resultera i ytterligare måltillströmning för de allmänna förvaltningsdomstolarna. Det rör sig t.ex. om att stärka möjligheterna att genomföra prövningar och kontroller vid upphandlingar samt förbättra förutsättningarna för tillsyn av fastighetsmäklarbranschen.

För det fortsatta arbetet vill kammarrätten framhålla att delegationens förslag och bedömningar sammantaget kan leda till en inte obetydlig ökning av måltillströmningen för de allmänna förvaltningsdomstolarna. Det är viktigt att domstolarna får de ytterligare resurser som kan behövas om kostnaderna skulle öka.

Detta yttrande har beslutats av lagmannen Johan Lundmark med tf. assessorn Lotta Skarp som föredragande.

Johan Lundmark

Lotta Skarp

Kopia till

Övriga kammarrätter

Hovrätterna

Förvaltningsrätterna under Kammarrätten i Stockholm

Justitiedepartementet, expeditionschefen och enheten DÅ

Domstolsverket

Kammarrättens intranät

Tidningarnas telegrambyrå